

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Het wetsvoorstel Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) is op 8 november 2016 door de Eerste Kamer aangenomen. Als datum inwerkingtreding wordt vooralsnog uitgegaan van 1 januari 2020. Hiermee is het startsein gegeven voor een omvangrijke operatie.

Betekenis nieuwe wet

De Wnra moet de arbeidsverhoudingen van ambtenaren en werknemers harmoniseren. Uitgangspunt daarbij is dat de arbeidsverhoudingen bij de overheid gelijk moeten zijn aan de arbeidsverhoudingen in het private bedrijfsleven. Volgens de initiatiefnemers past deze normalisering bij de arbeidsverhoudingen van deze tijd.

In hoofdlijnen houdt de Wnra in dat het publiekrechtelijke en eenzijdige karakter van de ambtelijke aanstelling en de eenzijdige vaststelling van arbeidsvoorwaarden worden vervangen door de tweezijdige arbeidsovereenkomst,

waarop veelal een cao van toepassing is. Ook de publiekrechtelijke rechtsbescherming tegen handelingen en besluiten ten aanzien van ambtenaren wordt beëindigd. Rechtsbescherming zal slechts nog privaatrechtelijk van karakter zijn. Deze groep ambtenaren kan niet langer in bezwaar bij de eigen werkgever. Ook beroep bij de bestuursrechter is hiermee voorgoed verleden tijd.

Nieuwe (gewijzigde) Ambtenarenwet

De Wnra beoogt niet een einde te maken aan het eigen karakter van het ambtenaarschap, noch aan de benaming "ambtenaar".

De Ambtenarenwet blijft gewoon bestaan, zij het in vernieuwde vorm. Deze zal alleen nog die onderdelen van de ambtelijke status regelen, die nauw verbonden zijn met het bijzondere karakter dat werken bij de overheid met zich meebrengt. Daarbij moet gedacht worden aan zaken als de ambtseed, het integriteitsbeleid, het melden van nevenfuncties en financiële belangen, het vervullen van vertrouwensfuncties en de beperking van bepaalde grondrechten.

Belangrijke gevolgen Wnra

De Wnra heeft grote gevolgen voor het merendeel van de overheidsorganisaties en haar ambtenaren. Zo moeten HR-adviseurs en overheidsjuristen een betere bekendheid krijgen met het private arbeidsrecht en het civiele procesrecht. Dit terwijl het arbeidsrecht, met name het ontslagrecht, zelf ook recent gewijzigd is onder de Wet werk en zekerheid. Daarnaast moeten aanstellingen worden aangepast aan de nieuwe wet- en regelgeving. Tevens moeten cao's worden overeengekomen ter vervanging van rechtspositie-regeling, aangezien er voortaan enkel nog op centraal niveau over arbeidsvoorwaarden wordt onderhandeld.

Verzet Ambtenarencentrales

Al snel werd duidelijk dat diverse Ambtenarencentrales zich niet konden verenigen met de procedure rondom de Wnra. Zij bundelden hun krachten en spanden een kort geding aan tegen de Staat. Zij eisten dat eerst open en reëel overleg met hen werd gevoerd, voordat het wetsvoorstel daadwerkelijk door de regering zou worden bekrachtigd. Hierbij beriepen zij zich op de Rop-regeling, op basis waarvan de overheid zich heeft verplicht om over bepaalde onderwerpen overleg te voeren. De voorzieningenrechter Den Haag wees de vordering af: volgens hem is het verplichte overleg alleen van toepassing op wetsvoorstellen van het kabinet, niet op wetsvoorstellen die zijn ingediend door (één of meer leden) van de Tweede Kamer (een "initiatiefwetsvoorstel") zoals hier het geval was. Enige tijd later bekrachtigde het Gerechtshof Den Haag dit vonnis. Hoewel tegen het arrest van het Gerechtshof nog cassatieberoep bij de Hoge Raad open staat, lijkt onwaarschijnlijk dat de Ambtenarencentrales alsnog hun gelijk zullen krijgen. Overigens staat dit niet aan bekrachtiging van het initiatiefvoorstel door de regering in de weg. Hiermee lijkt de Wnra (weer) een stap dichterbij.

Brief minister Plasterk 20 januari 2017

In een recente brief doet minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties enkele toezeggingen over het implementatietraject. Tegelijkertijd verschaft hij hiermee meer duidelijkheid over het beoogde tijdschema.

Aangezien de invoering van de initiatiefwet tot een systeemwijziging leidt (van publiek- naar privaatrecht) zal er een grote hoeveelheid wetgeving moeten worden aangepast. Hiervoor dienen meerdere wetgevingstrajecten te worden gevolgd. Dit zal een omvangrijke klus worden, aangezien er circa 100 (!) wetten in formele zin herzien moeten worden. Daar bovenop dient ook lagere regelgeving te worden aangepast. Ook de bijbehorende terminologie zal hier verder op afgestemd moeten worden.

Al met al is de verwachting dat de voorstellen voor invoerings- en aanpassingswetgeving in het voorjaar van 2018 naar de Raad van State worden gestuurd. Indien de Raad van State erin slaagt hier uiterlijk najaar 2018 over te adviseren, dan worden de wetsvoorstellen in het eerste kwartaal van 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden. Voornoemde planning is gericht op inwerkingtreding van de Wnra per 1 januari 2020, zoals in eerste instantie aangegeven.

Van overheidswerkgevers verwacht de minister eveneens een actieve houding. Immers, ook zij dienen een groot aantal implementatiehandelingen te verrichten. Zo dienen vóór inwerkingtreding van de Wnra privaatrechtelijke cao's te zijn gesloten, personeelsmedewerkers en leidinggevenden te zijn (bij) geschoold in arbeidsrecht en zullen er arbeidsovereenkomsten voor (nieuw) personeel klaar moeten liggen.

Advies EY/HVG

Een strakke planning dus. EY en HVG hebben het wetgevingsproces op de voet gevolgd. Onze experts staan klaar om al uw vragen te beantwoorden. Wij bieden een pakket diensten aan dat uw organisatie ondersteunt bij de invoering van de Wnra.

Mocht u contact willen opnemen met ons multidisciplinaire team van experts om met elkaar van gedachten te wisselen, neemt u dan contact op met één van onze contactpersonen.

Contactpersonen:

HVG

Nicky ten Bokum

+31 (0)6 21 25 20 63

nicky.ten.bokum@hvglaw.nl

Suzanne Bos

+31 (0)6 29 08 35 45

suzanne.bos@hvglaw.nl

EY

Frank Harmsen

+31 (0)6 21 25 20 53

frank.harmsen@nl.ey.com

Cecile Heemels

+31 (0)6 15 09 20 50

cecile.heemels@nl.ey.com

HVG | Advocaten | Notarissen

Over HVG

Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP (HVG) is een toonaangevend advocaten- en notarissenkantoor met hoogwaardige juridische dienstverlening. Onze advocaten en (kandidaat-)notarissen zijn actief op alle rechtsgebieden die voor ondernemingen relevant zijn. Met vestigingen in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht, Brussel en New York zijn wij in staat u passende oplossingen te bieden voor al uw juridische vraagstukken. In Nederland heeft HVG een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs LLP.

hvglaw.nl

Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales met registratienummer OC335658 en is geregistreerd in het Nederlandse handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24433164.

© 2017 Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP

Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie aanvaardt HVG geen aansprakelijkheid, evenmin kunnen aan de inhoud van deze publicatierechten worden ontleend.